

NÉPI EGYSÉG

Királyi szózat felolvasásával megnyílt a képviselőház rendkívüli ülészsaka

(BUKAREST) — Tegnap délután 17 óra 30 perckor Mihail Sadoveanu képviselőházi elnök nyitotta meg a képviselőház rendkívüli ülészsakát. A miniszterek számára fenntartott helyeken jelen volt dr. Groza Péter miniszterelnök, Gheorghiu-Dej, Teohari Georgescu, Săvulescu, Zăroni, Emil Bodnăraș, Ioni Pas, Florica Bagdasar és mások.

A megjelent képviselők nagy lelkesedéssel közben dr. Groza Péter miniszterelnök felolvasta a parlamenti rendkívüli ülészsakára vonatkozó királyi kéziratot. A királyi szózat utalt az utóbbi időben más államokkal megkötött nagyfotosságú gazdasági egyezményekre, többek között a Szovjetszövetséggel kötött rendkívüli nagyjelentőségű gazdasági egyezményre. Ezek az egyezmények egész sor törvény megszavazását teszik szükségessé országunk gazdasági életének fellendítésére. Feladata továbbá a parlamentnek megszavazni az állami költségvetést, továbbá újjászervezni és a jelenlegi követelményeknek megfelelővé tenni az állami közigazgatását.

A királyi kéziratot a képviselők felállva hallgatták végig és nagy tapsal fogadták. Ezután Sadoveanu elnök bejelentette, hogy a képviselőház ülését ma délután folytatják.

Săvulescu miniszter nyilatkozata a vetési eredményekről a nehézségekről és a lakosság ellátásáról

Az aszálysújtott Háromszék az első között a vetési csatában

(Bukarest) — Traian Săvulescu miniszter tegnap sajtófogadást rendezett a földművelésügyi miniszter-székében, ahol az egybegyűlt újságírók előtt részletesen ismertette a vetési csata állását, az előrelátható terméselbecsléseket és a lakosság ellátásának helyzetét. Mivel a sajtónyilatkozat tárgya valamennyiünk közérdeke, azt alább teljes terjedelemben közöljük.

MÉG 7.013.000 HEKTÁR BEVETETLEN

A földművelésügyi miniszter a főleg megszokott nyílt ösztönzéssel tárt fel a való helyzetet. Megmondta, hogy még 7.013.000 hektárnyi föld van bevetetlenül, amihez hozzá lehet számítani azt a 400.000 hektárnyi területet, amely az ősszel volt vetve, de a tél folyamán kifagyott. Ez a terület főleg Munténia keleti részén és Dobrudzsában van, ahol a vetések 40-60 százaléka ment tönkre. Jelemta és Braila megyékben az érvény öntötte el a vetéseket. Utána mastag iszapréteg maradt, amely a vízszint szárazságban megkeményedett, úgy, hogy a földet sok helyen 10-15 centiméteres vastag kemény iszapréteg fedi. A vetés természetesen teljesen tönkrement.

MÉG KIEGÉSZÍTŐTŐNEK MONDHATÓ A VETÉS

Săvulescu miniszter a továbbiakban kijelentette, hogy a vetés az ország többi részében kielégítőnek mondható. Április 19-ig a vetésterület az országban 2.121.000 hektárra növekedett, az országos átlag tehát eléri a 80,24 százalékot. Ez azt jelenti, hogy elég két nappal maradtunk el az első évek vetési állása mögött. Az összesen bevetett 2 millió 468 ezer hektárnyi területből ha leszámítjuk a tönkrement 400.000 hektárt, még megmarad 2.068.000 hektárnyi jó vetés. A legutóbb bevetett területekből azonban kitűnik, hogy az a terület már tegnapig 2 millió 400 ezer hektárra növekedett.

SOK ZÜLDSEGET ÉS FÖZELÉKET VETETTEK AZ IDÉN

Az idén különös gondot fordítottak a veteményfélékre. Idejében gondoskodtak a vetőmagvak és palánták szállításáról az egész országban. Melegházakba 32.227 négyzetméterre ültették veteményt, a szabadban pedig 389.200 négyzetméterre palánták.

táltak. A fővárosban az előirányzott 710 hektárból 414 hektárnyit beültettek, a város környékén 656 hektárnyit ültettek be és így 317 hektárral haladtak túl az előirányzott tervet.

— Az országban tett ellenőrző körutaim során — mondotta a miniszter — a földművesek között nagy összetartásról győződtem meg. Szívesen segítik egymást ott, ahol hiányos a felszerelésük. Más helyeken járműveket és igazsálatokat rekviráltak, hogy idejében végezhessék el a munkát.

HÁROMSZÉK AZ ÉLEN

Az idén rengeteg gazda maradt vetőmag nélkül. A kormány ezeknek a gazdáknak a megsegítése céljából

810 millió lej alapot létesített. Ebből 100 millió lejre vetőmagot küldtek az arra szorultaknak, 210 milliórd a szegény földművesek megsegítésére szántak.

A vetési eredményekről beszéve a miniszter elismerőleg nyilatkozott Valcea, Olt, Romanai, Arges, Brasov, Dambovitza, Dolj és Gorj megyékről.

Külön elismerés illeti Háromszék megyét, amely az aszály ellenére is élen jár a vetési harcban.

Ilfov megye, amely több eszközzel rendelkezik a többi megyékhez viszonyítva, a vetési előirányzat 30,31 százalékát érte el.

A négy nagyhatalom egysége megerősödött a moszkvai tárgyalásokon

Molotov szerint a Szovjetszövetség mindent megtett a megegyezés érdekében

Marshall: A tárgyalások sikertelensége nem jelent kudarcot

A külügyminiszterek elutaztak Moszkvából

Nincsen világpolitikai esemény, amelyet a nemzetközi reakció és suttogó zsoldosai ne igyekeznének zavarkeltésre kihasználni. Most legújabbban a moszkvai értekezlet befejezésével kapcsolatban boosátnak számnyra remhíreket a reakciók és az ezzel járó kicsempereket, hogy elke-rülhetetlen a háború.

Többször hangsúlyoztuk, hogy Németország jövődjének nagyhatalmi meghatározása nem könnyen megoldható probléma és a közel másfél hónappal ezelőtt kezdődő külügyminiszeri tárgyalások kezdetén számolni kellett azzal, hogy az érdekeltek nem könnyen tudják összeegyeztetni véleményeiket. Németország katonai erejének összehasonlása egész sereg olyan gazdasági érdekelletet vetett felszínre a nagyhatalmak között, amelyet a Hitler részéről mindnyájunkat fenyegető háború tartama alatt a közös veszélyre való tekintettel aránylag könnyű szerrel lehetett áthidalni. Ezzel azonban a vitás kérdések nem oldódtak meg, csak megoldásuk odádótt el, hogy a háború befejezése

után, amikor egy tartós béke alapjainak lerakásáról van szó, a magyar meztelen valóságában jelentkezzenek.

Ezek az ellentétek azonban korántsem olyan természetűek, hogy azok háborúra vezethetnének. Emlékeztünk kell Sztalin generalisszimusz nemrégiben adott nyilatkozatára, amely szerint a nagyhatalmak közötti háborús bonyodalmaknak nincsenek meg a tárgyi feltételei. Ez valóban így is van. Nincsen ma kora egy világban, amely meg merné kockáztatni a háborút, mégpedig egy olyan háborút, amely általános jellegű öltene.

Az atomdiplomácia megszállottjainak idejeire alighanem csilláptóló hatmak az angolszász diplomata: demokrácia tömegének véleményét kifejező politikai nyilatkozata és azok a tömegmozgalmak például, amelyek Amerikában jelenleg fővannak.

Lasti professzor, az angol munkáspárti vezrehajó bizottságának volt elnöke, aki Angliában nagy népszerűségnek örvend, éppen tegnapelőtt jelentette ki Prágában, hogy ha va-

AMI A TENGERTŐLŐRŐL ÉRKEZIK

A miniszter befejezésül azokról a tengerentúli szállítmányokról számolt be, amelyek érkezésével biztosan lehet számítani. Április 24-re várják azt a hajót, amely New-Orleansból hoz 179 vagon tengerit és 202 vagon zabvetőmagot. Mára várják egy másik hajó érkezését, amely 228 vagon élelmészre szánt tengerit, 400 vagon vetőre szánt zabot és 190 vagon vetőre alkalmas tengerit hoz. Szombaton fut be a constantai kikötőbe egy másik hajó 29 vagon napraforgómaggal és 32 vagon takarmánymaggal érkezik. 380 vagon zabot várnak Törökországból is.

New-Orleansból várunk még az előbb említették kívül 920 vagon vetési célra szolgáló tengerit, 228 vagon zabot és 302 vagon élelmészre szánt tengerit.

Az argentinai Buenos Airesből most indult el egy hajó, amely 948 vagon tengerit hoz szintén élelmészre szánt célra. A kormány egyébként megállapodást kötött ezzel az állammal, amelynek értelmében az új termésig havonta szállít a lakosság élelmészre elegendő mennyiségű tengerit.

A kormány szigorú intézkedéseket tett, hogy a tengerentúlról nagy fátársadással és költséggel hozott gabona ne kerülhessen a fekete piacra. Ezért a malmok hetenkint csak két napig dolgozhatnak, amikor a hatóságok által engedélyezett gabonát örlik meg, az olajütköt pedig az új termésig lepecsételik.

50 MILLIÓ DOLLÁR KÖLCSÖN
— GABONÁRA

(BUKAREST) — A román kormány és a Nemzeti Bank kormányzóságának megállapodásáról Ralea Mihai, Románia washingtoni meghatalmazott minisztere és politikai képviselője tárgyalásokat folytatott egy északamerikai pénzintézet csoporttal, köztük a „Chase National Bank of New York” bankkal egy Romániának nyújtandó 50 millió dolláros kölcsön ügyében. A pénzzel gabonát vásárolnának az ország lakosság ellátására az új termésig.

Ralea most értesítette a kormányt és a Nemzeti Bank igazgatóságát, hogy a tárgyalások sikeresen jártak és a napokban alá is írják a megállapodást.

A Nemzeti Bank minden intézkedést megteszt a kölcsön garanciáit illetően.

amelyik brit politikus megdöbbenéssel ellenséges szándékkal fellépni a Szovjetszövetséggel szemben, szembe találja magát a brit néppel. Amerikai vonatkozásban szinte ugyanezt az álláspontot fejezte ki több ízben már az USA volt alelnöke, Henry Wallace is.

De nem csak a népek milliói ellenzik a háborút s nem lehetne őket elbolondítani semmiféle jelszóval, hogy az imperialista nagytőke érdekében más népek ellen harcoljanak, hanem a moszkvai tárgyaló felek között sincsen semmi olyan természetű ellentét, amely háborús bonyodalmakat idézhetne fel. Moszkvában nyílt beszéldek, őszinte állásfoglalások hangzottak el s már maga az a tény igazolja, hogy nem származhat veszedelem a kendőzetlen vélemények kicseréléséből. A tárgyaló felek nem vártanulul szaktították meg tanácskozásiakat és nem azzal keltek fel a zöld asztaloktól, hogy nincsen megoldás, hanem továbbra is baráti szellemben, azzal a szilárd elhatározással, hogy kereszt fogják a teljes megegyezés lehetőségét. Másiklónben is a moszkvai tanácskozási

nem voltak teljesen eredményesek. Azokat a kérdéseket, amelyekben a hatalmak megegyeztek, végrehajtás végett továbbították a németországi Szövetséges Ellenőrző Bizottságnak.

Világos tehát, hogy csak a nyugtalan lelkiismeretűek, a demokrácia és a béke ellenesek, terjesztik most a háborús rémhíreket, a pánikhangulatot. Ezzel elhurcolják magukat. Felfedik külföldi és magatartásukkal figyelmeztetik a demokrátiát: küzdenek ellenük, mint a népek békéjének, haladásának kártevői ellen.

MOLOTOV VÁLASZA

MARSHALL JAVASLATAIRA

(Moszkva) — Most vált ismertté a moszkvai értekezlet utolsó napjának lefolyása. Az értekezleten Molotov szovjet külügyminiszter válaszolt arra a Marshall által előterjesztett javaslatra, hogy a négy nagyhatalom kössön szerződést Németország leszerelésére vonatkozóan. Marshall beszédében sajnálkozását fejezte ki afelől, hogy a Szovjet-szövetség nem fogadja el Németország leszerelésének tervét. Marshallnak ez a sajnálkozása kísértés volt arra, hogy a tárgyalások eredménytelenségének okát a Szovjetszövetségre hárítsa. Molotov válaszában hangsúlyozta, hogy a Szovjetszövetség

háza négyhatalmi egyezményről

hatalmi Németország leszerelése ügyében, az amerikai javaslat azonban nem berte tekintetbe a potsdami főszabot hozott határozatokat, így a javaslat némi módosításra szorult. A Szovjetszövetség nemcsak Németország leszerelését, hanem demokrátiát is fontosnak tartja. A Szovjetszövetség nem fogadhatja el Marshallnak azt a kívánságát, hogy javaslatát módosítás nélkül fogadják el. Tehát nem a Szovjetszövetség hibája a tárgyalások eredménytelensége, hanem az Egyesült Államoké, amely nem adott alkalmat arra, hogy közösen egyeztetve véleményüket, egyezzenek meg.

Molotov hangsúlyozta, hogy a szovjet, megbízottak a tárgyalások során mindent megtekinttek, hogy egyezményt lehessen elérni, de azt nem engedhette meg, hogy a szovjet nép jogos kívánságai ne tartassanak tiszteletben.

A tárgyalások befejeztével kapcsolatban Molotov még kijelentette: nem ért véget a tevékenységünk eredményével, de sokat végeztünk és munkánk hozzájárul a meg nem oldott kérdések sikeresebb megoldásához.

Az amerikai külügyminiszter repülőgépen délelőtt, az angol és francia az esti órákban hagyta el Moszkvát.

MARSHALL NYILATKOZATA

A Berlinbe érkező Marshall külügyminiszter nyilatkozatot adott a saját képviselőinek. Kijelentette, hogy családát jelent számára a konferencia sikertelensége, de a tárgyalások nem jelentenek kudarcot, már csak azért sem, mert fényt vetett a nemzetállásokra. Fel kell készülnünk az előkövetkező időben, hogy a nemzetállásokat eloszlassuk.

Marshall végül közölte, hogy hatfőn Washingtonban rádióbeszédében foglalkozik a moszkvai tárgyalásokkal.

BEVIN NYILATKOZATA

Elutazása előtt Bevin is nyilatkozott a saját képviselői előtt. Hite szerint, mondotta, a négy nagyhatalom egyetemes megerősödése került ki a tárgyalások után. Az egyeztetést szorosabban követszolta az a tény, hogy a külügyminiszterek ázsintak voltak egymáshoz. Kijelentette továbbá, hogy inkább törekedik hosszadalmas tárgyalásoknak igényű jó békére, minsem hogy az idő megtakarításával gyors megoldásokkal hibát kövessenek el.

A további tárgyalások során meg fog mutatkozni az, mennyire hasznos volt a moszkvai konferencia, amelyen jelentősebben haladtak előre, mint

Nagy érdeklődés mellett mondotta el beszámolóját Kézdívásárhelyen Havadtőy Sándor

(Kézdívásárhely) — A városi Vigadó nagytermét zsúfolásig betöltő közönség előtt mondotta el beszámolóját Kézdívásárhelyen Havadtőy Sándor kovácsnai lelkész, Háromszék képviselője. Dr. Tuzson MNSZ alelnök megnyitó beszéde után ismertette a MNSZ hároméves küldetését, a 28 magyar képviselő munkáját, a nehézségeket, amelyekkel meg kellett küzdeni még ezután is meg kell birkóznunk. Majd a pénzügyi helyzet, megvilágítására tért át.

— Inflációt emlegetnek sokan — mondotta — de tévesen. Ebben az országban pénzhigiénia nem lesz. Pénzünknek 100 százalékos aranyfedezete van. A feketézőket és spe-

kulánsokat pedig ki fogják küszöbölteni az ország gazdasági életéből. A gyűlés előtt egybeként a nehézségekkel küszködő kórház igazgatósága emlékiratot nyújtott át a képviselőnek, melyben kéri a kórház számára a parlamenti csoport támogatását.

Kisebbségek voltak az ország több vidékén

(BUKAREST. Agorpres) — A központi időjárás-kutató intézet-hez beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy az elmúlt napokban az ország több vidékén voltak kisebb esők. Karánsebes és Lugos környékén 4–5 liter eső hullott négyzetméterenként, Szebenben és Fogarason 2 liter, Besztercen 2 liter, Déván 10 liter, Marosvásárhelyen, Nagyváradon 6, Kolozsváron, Segesváron, Zilahon 1, a moldvai Cămpulungon 0,4, Segesváron két ízben is esett, másodszor négyzetméterenként 3 liter.

Az ország nyugati részében hullott csapadék jótékony hatással volt mind az őszi, mind a tavaszi vetésekre. A hátralévő tavaszi vetéseket most már sokkal könnyebben lehet elvégezni.

Átszervezik az Ekésfrontot a dolgozó parasztság érdekeinek megfelelően

(Bukarest. Agorpres) — Az Ekésfront végrehajtó bizottsága dr. Groza Péter kormányzó elnökletével rendkívüli ülést tartott. Az ülésről kiadott közlemény szerint elhatározták a következő célfeladatok megvalósítását: 1. Reviziók és átszervezések az Ekésfront egész szervezetét, mégpedig úgy, hogy a szervezet vezetősége alulról fel egészen a központi vezetésig olyan beosztásokat, kiegészítéseket, akik hűek a dolgozó parasztság törekvéseihez; 2.

felülvizsgálják a szervezet alapszabályait; 3. fokozzák a dolgozó kisparasztság szervezésének munkáját; 4. gazdasági és kulturális helyzetének megjavítása érdekében mozgósítják a dolgozó parasztságot.

Az Ekésfront ismét szervezte azt javasolta, hogy a szervezet erőfeszéseit indítsa a falusi és városi reakció ellen és a falusi és városi dolgozó együttműködése végett.

Ne várjunk mindent felülről

Az EMBERI OSTOBASÁG — mint azt egy keleti bölcs taláiban jegezte meg — végtelen. Határtalan kapzsiságában, önzésében annyira megy, hogy végül már saját maga alatt vágja a fát. A termelők, vállalkozók és kereskedők hosszú ideje panaszkodnak, hogy a megállapított hivatalos árak nem fedik a valóságot és csak arra jók, hogy feketekereskedelemtől kényszerítsék őket és az államot is megfoszassák jogos adóbevételeitől. Nos, az állam belátta a kívánságok teljes jogosságát és törvényesítette a valóságos árakat. Azokat, amelyekre a kereskedők és termelők azt mondták, hogy így már érdemes termelni és eladni. Ugyanakkor azonban gondoskodott arról is, hogy a szabott fizetésű alkalmazottak meg is tudják fizetni ezeket az árakat. Ezért emelte fel a béreket.

DE MI TÖRTÉNT? Mikor az új árakat, amelyekre a termelők és kereskedők azt mondták, hogy ezek már már érdemes törvényesen is dolgozni — életbe léptették, az üzletek és a kereskedők egy része mohó üressében nem volt hajlandó felszámolni a fekete árakat, hanem új, még arcátlanabb feketepiacot teremtetett. Ez a láz magával ragadta a tisztességes elemeket is. Egyelőre tehát ismét eljutottunk, ahol az előző voltunk. Az új fizetéseket, amelyek amúgy sem lettek volna méltányosak, még a megállapított új árakhoz képest sem — még meg sem kaptuk, de az árak már olyan magasra ugrottak, hogy áruhoz ma még úgy sem lehet jutni, mint az előző kis fizetésből juthatott volna az alkalmazottnak.

A TÖKES RENDSZER TÖRVÉNYE KEGYETLEN — mondot-

ta Szenkovics Sándor Szatmáron tartott beszédében. — Az erősebb megsemmisíti a gyengébbet. Szép szóval meggyőzni őket épp úgy nem lehet, mint a reánk ugró tigrisnek azt mondani, hogy ne haragpon meg, mert fáj. Már pedig számolnunk kell azzal a rendszerrel, amelyben

Derekasán dolgoztak a sepsiszentgyörgyi székely „Mikó”-kollégium diákjai,

állapították meg a marosvásárhelyi ifjúsági értekezleten

Április 17-én és 18-án két napos körzeti értekezletet tartott a MNSZ ifjúsága Marosvásárhelyen, melyen hat vármegye ifjúsága találkozott. Az értekezleten a háromszéki megyei MNSZ ifjúsága is képviseltette magát két képviselővel. Ez az értekezlet számonkérés volt. Számonkérés a központi és számonkérés az ifjak is egymástól az a munkát, amelyet az utóbbi 3 hónap alatt végeztek meg.

17-én, délelőtt a megyei képviselők beszámoltak az elévült munkáról. A beszámolókból kitűnt, hogy az ifjúsági munka nem mindentől halad úgy, ahogy azt kívánni lehetne. Az általános gazdasági nehézségek nagy mértékben akadályozták az egészséges ifjúsági élet kibontakozását. A legtöbb munkát a Székely Mikó Kollégium diákjai végezték, a központi kiküldött véleménye szerint. Hivatkozott az „Ifjúk” legutóbbi számára, amelyben Asztalos István is elismerően nyilatkozik a Mikó-kollégistákról. A kollégium fiatalokból csoportja az idén is végzett feladatokat, a lehetőségekhez képest. Ezzel bebizonyították, hogy a kollégium nagyra értékelendő feladatai közül az egyik a falusi, hanem szemel, félti a falut, s abból a tudásból, amit az iskolában szerzett, a falunak is

adni akar. De a falumunkában nem merül ki minden lényekedség, hanem emellett minden MNSZ megmozdulásból, tevékenységből részt vesznek.

A beszámoló után délután, általános viták kezdődtek. A kérdések, hozzászólások és viták bizonyosságot lettek arról, hogy az ifjúság dolgozni akar.

A viták után a központi kiküldött tartott politikai beszámolót. Ismeretbe az általános politikai helyzetet, s azt az erőfeszítést, amelyet a haladó szellemű demokrácia végez a világba megalapításért.

Másnap, 18-án a következő három havi munkatervet beszélte meg az ifjúság. Igen nagy szabású munkaprogramot fektetett le, melynek megvalósítása nem csak az ifjúságnak, hanem az egész nagyszabású munkájának is nagy szolgálattal lenne.

Délután a központi kiküldött kért, három ifjú tartott előadást. Először elmondta a beszámolóját. Ezek közül egyike a háromszéki megyei kiküldött tartotta meg. „Hogyan lehetne több kultúrát vinni a faluba?” címen. Ezután közölte a marosvásárhelyi kiküldött beszéde gazdasági természetű dolgokról. Az előadásokat élénk viták követték és számos kérdés merült fel, amelyeket az előadók a legjobb tudásuk szerint igyekeztek megválaszolni.

Az értekezlet végén a központi kiküldött felvetette a kérdést: „Volt-e értelme ennek a körzeti konferenciának?” A válasz egyhangú volt. Hat vármegye ifjúsági vezetési találatok ezen a konferencián, a megismerés egymás bajait, nehézségeit, s ami a legfontosabb: megismerés azokat a lehetőségeket, amelyekhez keressük az ifjúság a bekapcsolódhat a feladatok gazdasági, társadalmi és szellemi újításában.

Eloltották a jobbágyfalvi szondatűzet

(Marosvásárhely, tudóstónk távbeszélőjeletése) — A jobbágyfalván kigyulladt földgázszondáról annak idején részletesen beszámoltunk. A hatalmas erővel dühöngő tűzvészt most, negyven nap után végre sikerült kioltani. A tűzet — mint azt annak idején megírtuk — a nagy hőség miatt még negyven méternyre sem lehetett megközelíteni, s így az oltási kísérletek szinte lehetetlennek látszottak. Több százkatfőt bizottság szállt ki a tűz színhelyére, akik alapos tanulmányozás után két részből

álló oltási tervet dolgoztak ki. Az oltási terv első része — mint arról lapunk tegnapi számában beszámoltunk — sikerrel járt és tegnap hajnalban megkezdték a terv második részének végrehajtását.

Asztesztruhába öltözött munkások szálltak le a lángtengerbe, hogy elérjék a szonda zároszerkezetét. A munkásokat három percenként váltották. A hőségtől felájtult embereket vízzel locsolták le.

Végre este fél hat óraker egy halált megvető munkáscsoport elérte a

zároszerkezetet és harminc másodpercnyi megfeszített munka után sikerült az égő gáz útját elzárni. Az immár negyven napja égő szondatűz elkor kialudt.

A jobbágyfalvi szonda égése alkalmaival nemzetgazdaságunkat mérhetetlen kár érte, mert naponta egy-millió köbméter gáz veszett kárba.

A Sonametan korszéri berendezése jellemző, hogy a kioltott szondát már néhány órán belül ismét üzembe tudják helyezni.

Látogatás a Borviz-utcalán

Egy egészséges ember leveles, tej, főzelék és víz formájában naponta kb. két liternyi folyadékot fogyaszt el. Amióta mindegyik kevesebb az enniival, az elfogyasztott folyadékmennyiségből egyre több lesz a tisztán csupasz víz...

Az ember azonban, ugyebár, értelemmel bíró lény s ha már korgó gyomra lázadózásainak elhallgatása végett fokozottabb vízvadásra kényszerül, valahogy pótolni kívánja az élelemlény miatt nélkülözött ásványi sókat. Más egyebet alig tehet javítani igyekszik az elfogyasztott víz minőségét. A Székelyföldön erre kitűnő lehetőséget kínálunk a sírún előforduló borvizforrások. Vízükben — úgy mondják — van vas, kén, szén, szód, klor s az ördög tudná megmondani, mi más egyéb „darabos” tehát hasait tölti holmi. Vízhatatlanul „táplálóbb”, mint az egyszerű víz.

De — huj — szomorú gúnyja a székely sorsnak, hogy ha csak nem az ember kertjében buzog elő a borviz, manapság alig tud hozzájutni könnyűszerrel a tihedt szomjazó. A vendéglőkben inkább szódavíz kapható s ha van is időnként borviz, méregdrága.

A borvizek hazájában, egyszerűen, a borviz kaphatatlán, ezen kívül alig megbeszélhető folyadék. A megbeszélhető, sőt illetőleg azonban ez az előbb megállapítás némi magyarázatra szorul. Csak a gazdagok és a hivatalok felelősek nem becsülik meg, mert testük folyadékszükségletének egy részét úgy látják, nemesebb, állat: kukullomellékkel fedezgetik. A szegény néb ellenben szereti a borvizet s korsókkal, üvegekkel masszán elgyalogol érte.

Na mármost Sepsiszentgyörgynak is van két borvizforrása, az egyik a Szemerjén, a másik a róla elnevezett utcában. Ez utóbbihoz vitt el bennünket a folyadékpótlás fedezésének szükségessége, de kénytelenek voltunk üres üveggel visszatérni. Nem akartuk veszélyeztetni egészségünket.

Ugy, ahogy jelenleg van, a borvizforrás valószínűsége tenyésztésbe lehetne a főmegtehetően terjesztő bor, illusoknak. Rakon-dólan utagyerékek kaphódnak bele, szennyes csuporokkal mezegetik a vizet s félreteszett szódapumpájú reménykedve várja, hátha egyszer arra téved a város polgármestere, észreveszi, helyreállítja, a forrást magát kiakadrittatja.

Az se lenne baj, ha nem a polgármester menne ki személyesen. Kibúldhatna két munkást, kevés költséggel helyreállítható.

Ennyit a nagy városnegyed lakosága bizonnyal megérdemel.

(n. m.)

Meg kell hódítani a székelyföldi havasokat

(Csíkszereda) — A csíkszeredai közéleti kongresszus lefolyásától, határozatától részletesen beszámoltunk annak idején. Helyszüke miatt azonban nem vállalkozhattunk arra, hogy a sok értékes előadást, hozzászólást, felmerült ötletet mind lekönyveljük. Ezúttal közlunk immár gazdasági feltevéseket, a gazdasági feltevések alapos előadásának a havasi gazdálkodással foglalkozó részét közöljük.

Mélyen tisztelt kongresszus!

Ha már idáig jutottunk, engedjék meg, hogy az én kedvenc tárgyamal, a havasi gazdaságokkal bővebben foglalkozzam.

Minden szakembernek van valami vesszőparipája, amit Székelyföldön „bolondériának” is neveznek. Nekem is van. De okom is van rá. Az első világháború előtti többször olvasgattam értékeket, haligatam beszédek, figyeltem vitákat, melyek igen sokszor a körül forogtak, hogy a székely itt sem élhet meg, mert szapor, a föld pedig kevés, tehát nagyobb arányú kitelepítést kell eszközölni, le kell csapolni a föltséget, hogy aztán alki ithon maradt, annak legyen elég „helye”. Sokaknak tetszett ez az elgondolás. Ilyen irányú tevékenységek történtek is, ha nem is éppen szervezeten és rendszeren és nem is éppen, mondjuk Amerikába, de a közbe, rendszer nélkül, elvándorlás formájában, igen.

Nem értem ezt a beszédet, ezt az elgondolást, csak csodálkoztam. De aztán igyekeztek megmagyarázni azal, hogy kevés a szántóföld, tehát nem termi meg a szükséges kenyeret, így nem lehet megélni. Így sem fogadtam el a magyarázatot.

— Lassan így jöttem rá — több mint egy negyed százada — hogy a legelőket kell megjavítani s így az állattenyésztést alapjait lerakni. Sok-sok erdei kaszálót, legelőt, erdőt bejártam, veztettem a legelőtakarítási munkálatokat, néztem a hasznát nem hajtó területeket és gondolkodtam. Elgállapítottam, hogy hatalmas, értékes, de ki nem használt területek vannak fenn a Hargitán, a Kárpátokban és Erdély sok más havasan. Ha ezeket munkába vennék s termésre kényszerítenék, csodálatos eredményeket lehetne elérni.

A teendő pedig az, — nemcsak Csíksban, hanem még sok erdélyi megyében — hogy nagy, lendületes, célszerű honfoglalásra kell indulni, meg kell hódítani a hegyeket, a havasokat.

Havasi gazdaságokat kell létesíteni, olyanokat, mint Svájcban, vagy Ausztriában vannak. A hegyek mozgalmasságát kell, hogy legyenek csejlenappal, télen-nyáron. Lúttető életet kell vinni oda és jólétet, gazdagságot, boldogságot lehozni onnan.

Mi ezeket könnyebben megcsinálhatnók, mint a már említett svájciak vagy osztrákok, nekünk nem kell 2500–3000 méter magasba mászni, mi 700–1600 méternél már megtaláljuk a megfelelő adottságokat, kevéssé munkával és fáradsággal. Vélünk ezeket szerint kiválóan alkalmas a havasi gazdálkodásra.

A havasi gazdálkodást nemcsak a legelőkre lehet és kell alapítani, hanem az úgynevezett erdei kaszálókra is. Pl. Csíkszeredán a statisztika szerint 180.000 kat. hold kaszálója, melyek a székely népességének

százaléka, tehát, mintegy 135.000 kat. hold erdei kaszáló, ennek viszont csaknem 50 százalékán, vagyis 65.000 kat. holdon nem kaszálnak, hanem mint elhanyagolt terület, cserjés-bokros, mogyorós terület szerepel, ezeket kell elfoglalni, meghódítani, termékenyvé tenni.

Mikor havasi gazdálkodásról beszélünk, nem kell azonnal valami nagy, hatalmas eljlesztő dologra gondolni. El lehet indulni 10, 15, 20, kat. hold területen, s akik tehetik nagyobbban, társulásszövetkezés által még nagyobbban.

Az ilyen havasi gazdálkodás akár egyéni, akár társulati legyen, nem szabad és nem kellene, hogy egyoldalú legyen, hanem több irányú, hogy jobb kihasználás által nagyobb eredményt lehessen elérni. Vidékeink csodálatosan alkalmasak szarvasmarha és juhtenyésztésre. Szomszédos külföldi országok részére is mi kellene tenyészük a legkiválóbb, legedzettebb és legegészségesebb bikákat s ezen a téren túltehetünk Svájcban, mert minden adottságunk, lehetőségünk megvan rá. Hegyeink kisebbek, kihasználásuk könnyebb és az építkezés olcsóbb.

Az állattenyésztéssel, szarvasmarha-juhtenyésztéssel s szoros kapcsolatban kellene lennie a helyes tejgazdálkodásnak. Ma még beláthatatlan nagy hasznát lehetne csinálni, a túró és csemegecsaj készítése által. Az első világháború után magam is vezettem egy kis havasi tejgazdálkodást,

ahol olyan kiváló zamatú trappistásajtót csináltunk, hogy a piacot eladni nem lehetett, szaladtak az emberek utánam és bármilyen árat szívesen fizettek érte.

Szervesen hozzátartozik egy jó havasi gazdasághoz a hús- és prémnyúltenyésztés, valamint a házi szárnyasok nevelése.

A másik fontos ág a gyümölcstermelés, erre már vannak jó példák. 950 méter magasban termeltek már gazdák szép Jonathan almákat.

Nagy lehetősége van minden havasi gazdaság mellett a méhtenyésztésnek s ahol pedig víz van, kiválóan be lehetne illeszteni a pisztrángtenyésztést.

Fűmagtermelés, gyógynövények és szakszerű gombatermelés, nagyban emelné a gazdaság jövedelmét. Ha lelkes emberek, fokozatosan megszerveznék ezeket a havasi gazdaságokat, szövetkezetekbe tömörítenék, hogy így egységesen termeljenek és dolgozzanak, elképzelhetetlen haszonhoz lehetne jutni a vadon termő gombák és gyógynövények, valamint az eper, málna, szeder, áfonya, mogyoró, csipkebogyó, borsikamag stb. összgyűjtésével és feldolgozásával.

Röviden vázoltam, érintettem azokat a lehetőségeket, melyek abban vannak, csak neki kell állani a munkának, van terület bőven s lesz megélhetési lehetőség elég, csak el kell foglalni, meg kell hódítani a hegyeket, havasi gazdaságokat kell teremteni azokon.

Magyar mezőgazdasági szakkönyveket kérünk!

A budapesti Magyar-Román Hét. re utazó kiküldötteink sokat segíthetnek, ha eljárnak, hogy földész és gyümölcstermesztési, méhészeti és egyéb ismeretterjesztő füzeteket, könyveket kaphassunk. Egy füst alatt azt is elintézhethetnek, hogy ipari szakkönyveket, füzeteket szerezzenek fejlődni kívánó iparosaink részére, akik anyanyelvű szakirodalmuktól

végzetesen elzártnak élnek már közel három évtizede. Nem is csodálható, hogy kiestünk a fejlődés vonalából. De ez nem jelenti azt, hogy le is maradjunk róla. Sőt, minden igyekezetünkkel rajta kell lennünk, hogy pótoljuk mielőbb az elmulasztottakat. Az előmozdítására ennek is jó alkalmat adhat a budapesti Román-Magyar Hét!

(n. m.)

Befejezés előtt áll Bukarestben a kisiparosok szövetségének székháza

A székely kisiparosok „tögláira” is számítanak a szövetség vezetői

(Sepsiszentgyörgy) — Sziagyártó Béla, a sepsiszentgyörgyi építő iparosok szakszervezetének elnöke a napokban tért vissza Bukarestből, ahol az anyagkiutalásokkal kapcsolatos kérdések iránt érdeklődött a kisipari szövetség vezetőjénél. Lapunk munkatársa beszélgetett Sziagyártó Bélával, aki elmondotta, hogy derülött benyomásokkal tért haza. A kisiparosok országos szövetségének központjában lendületes munka folyik az ország kisiparossága érdekeinek megvédésére. A központ mindent elkövet, hogy ez a hasznos és dolgozó társadalmi réteg minél kisebb megrázkódásokat legyen kénytelen elviselni a jelenlegi gazdasági válságban. Az új gazdasági rendszer biztosítani kívánja a

kisiparos életlehetőségét és a szövetség azon fáradozik, hogy minél hamarabb gyakorlati segítséget is tudjon nyújtani tagjainak, illetve tagszervezeteinek.

Bukarestben már befejezés előtt áll az országos kisipari székház, egy két emeletes, hatalmas épület, amely nemcsak a kisiparosok minden szakaszportja ügyeit intéző irodaszervezetet foglalja majd magában, hanem állandóan négy berendezett szobát bővebb a fővárszoba küllőhöz illelve elintézésre végett felvázoló kisiparosok elszállásolására.

Amint tehát az elmúlt randzerék során nem lehetett elérni, most megvalósul: a kisiparosságnak otthona lesz az ország fővá-

rosában. Ebben az otthonban pedig nem tesznek majd nemzetiségi és felekezeti különbséget, mint ahogy a szövetség szervezeteinek vezetői is nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül kívánnak szolgáltatást lenni a kisiparosoknak.

Az építkezésre előirányzott 250 millió lej azonban már elfogyott, az épület befejezéséhez feltétlenül szükséges van arra, hogy a tavaly júniusában megkezdett ellenőrzés a szövetség minden részéből hozza létre. A szövetség számít a kisiparosok támogatására, hogy a munkások, iparosok, földművelők, kereskedők, tanácsadók, orvosok, mérnökök, pedagógusok, sportolók, művészek, tudósok, költők, írók, zeneésztársadalmi és kulturális munkások, és mindenki, aki hozzájárul a székely és magyar népesség jólétéhez.

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottság: dr. Horváth Miklós, dr. László Ferenc, Szemler Ferenc
Felelős szerkesztő: SZABÓ LÁSZLO
Előfizetési díj egy hónapra 120.000 lei
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sepsiszentgyörgy, Lenin-út 5. Távfeszlelő: 298
Brassói kiadóhivatal és szerkesztőségi kirendeltség: Str. Argintariilor 18. Távfeszlelő: 17-53.

Bejegyezve a brassói törvényszéken G. II. 1768-1944. szám alatt.

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR MÜSORA

Vasárnap reggel fél 8 órakor ifjúsági óra.

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZERTARAK

Brassóban: Szombatán: Tavitián, Fekete-utca 18. és Eichhorn, Kút-utca 39. Vasárnap: Tuiliu, Szabadság-ér 1. és Joos, Kút-utca 7/a. — Sepsiszentgyörgyön: Kőpeczy.

MOZGÓK MÜSORA

BRASSÓ

Aro: A püpos. — Astra: Le Bossu, a püpos, Capitol: A ballerina. — Corso: A gorilla. — Eforia: Az ököi jogán. Lumina: (Szűnő). — Modern: Bűnös vagyok (magyar). — Redut: Caesar és Cleopatra. — Scala: Emberek a havasban (magyar).

SEPSISZENTGYÖRGY

Kalotaszegi madonna (magyar).

— UJABB 36 VASUTI KOCSI CSEH SZÖVETSEG ÉLELMISZER érkezett tegnap a kürtösi határállomásra. A küldemény jórészt burgonyából áll. A rakományt az aszfalt-sújtotta vidékek felé irányították.

— BRASSÓI BOMBÁKAROSULTAK KÖZGYŰLÉSE. A Romániai Bombakárosultak Szövetségének brassói szervezete április 27-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart, a magyar evangélikus elemi iskola Türkösi Ferenc-utcai, (str. Voluntariilor) helyiségében. A közgyűlésen a kártérítési tervezet kerül tárgyalásra.

— BRASSÓI SZÜLŐK! Ne nezzetek továbbra is részvétlenül küzdelmeinket, jöjjetek el vasárnap délután a fél négy órakor kezdődő szabadidő előadásunkra. Várnak a derostylei-úti református iskolások.

— KUKORICALISZTKIOSZTÁS BRASSÓBAN. Április 26-án, szombatán Brassóban 200 gram kukoricaisztot osztanak fejenként a polgári lakosság részére.

— RAJTVÁSÁRZOTT ALRENDŐRBIZTOS. (Brassó) A rendőrség letartóztatott egy Panait Pintilie nevű egyént, aki rovtomultuák zsákmányára utazva, „elkobozta” azokat, rendőrbiztosnak adva ki magát. Lét, hogy ő az, aki a faluról bejött termelők is megállította és súlyosan megverte. Szélmegkötésai lajstromát most állítja össze a rendőrség.

— MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁGU NYUGDÍJASOK FIGYELMEBE! A MNSZ brassói irodája felhívja azokat a magyar állampolgárokat, akiknek nyugdíjigazóságuk van, de nyugdíjukat nem kapták, hogy jelentkezzenek a szervezet Mester-utca 16. szám alatti irodájában.

— BRASSÓI SZABOTÁZS-ITELETEK. A szabotázsbizottság Brassóban Bucsa-Valeria brassói lakost 1 havi, Vaida Alexandru és Tuiliu brassói lakosokat 3 havi, Botos Alexandru brassói lakost árak ki nem figyeztetéseért 1 havi elzárásra és Moldovan Chirila hermányi és Úvege J. pükerenci lakos szintén 1 havi elzárásra ítélte, mert nem szolgáltatták be a köteles gabonamennyiséget.

Nincs elég zöldség! — Hogyan lehet több?

A Népi Egység folyó havi 19-iki számában fenti cím alatt megjelent a gazdálkodók által megszervezett cikk kiegészítéseként felhívom a figyelmet arra a tendenciára, amely a több zöldségtermelés céljából elengedhetetlen és ez:

a vízzel való gazdálkodás — az öntözés — megvalósulása és gyakorlása.

A két utóbbi aszályos esztendő elég rácszméltethette gazdáinkat, hogy meg kell kezdenünk a vizek hasznosítását s ennek a munkának a legfontosabb részét: az öntözést. A háromszéki megyei mezőgazdaság az öntözés terén nagyon elmaradt, pe-

dig meg volna a lehetőség ahhoz, hogy a vízfolyások vize minden évben pontosan meghozza a termőtalajnak az életet víz és reá hordja a megtermékenyítő iszapot.

A sok közül itt egy lehetőségre mutatok rá:

Szotyor községben 1948. év folyamán a kezdeményezésemre állami segítséggel lecsapoló csatornát létesítettek, azzal csaknem egyidőben készítették nagy földmozgósítással lövészárkokat,

hogy öntözési lehetőség legyen, nem kellene egyebet tenni, mint a létező lecsapolóárkokat az Ölt folyóig, illetve az alsó malomcsa-

tornáig meghosszabbítani és így azt, meg a lövészárkokat élővízzel ellátni.

Érdekes, hogy noha Szotyor községben a zöldségtermelés már régebbi időtől fogva szokásban van, ezt a kedvező lehetőséget eddig még sem használták ki.

Ilyen irányban kellene talán a felvilágosítás minden eszközt felhasználni, hogy a székely gazdák közös erővel valóban hasznos munkát végezhesse.

Ha már a szotyori vízierőtelep annakidején kudarcba fulladt, legyen Szotyor község az öntözés terén úttörő.

Sepsiszentgyörgy, 1947. ápr. 20.

Zayon Gáza, okl. mérnök.

Magyar képzőművészek kiállítása Bukarestben

(Bukarest) — A fővárosi lapok rendkívül meleg hangon emlékeznek meg arról a képzőművészeti kiállításról, amelyen magyarországi művészek mutatkoznak be április 25-én a tájékoztatásiügyi minisztériumban megnyitott kiállítás keretében a román közönségnek.

Elismertleg nyilatkoznak a Karlovicsi Bertalan, Gulácsy Lajos, Vasari János, Teti István, Iványi Grünwald Béla, Szónyi István, Lipót Hermann, Vass Elemér, Frank Frigyes, Medveczky Jenő, Mágóri Vargha Béla, Kófián Károly és a többi művész kiállított képeiről, amelyek kivétel nélkül sikert jósolnak.

A kiállításra egyébként még visszatérünk.

TESTNEVELÉS

Brassó vasárnapi labdarúgó programja

Olympia-pálya: Délután fél 5 órai kezdettel CFR—Uz, Codlea C) liga mérkőzés. Előmérkőzést az ASS—Schiel játszik. Metron-pályán: Cementgyár—Sanitar.

Egyéb C) liga mérkőzések, Moreniban: Astra Romana—Concordia. Sztinájában: Costinescu—Malaxa. Busteni: UAB—Caramanul. Fogarason: Explozivi—Textila.

A B) osztálybeli csapatok közül a jó képzettségű IAR vasárnap Ploeszben játszik a Ferreoemail csapatával.

ellen. A Textila csapata Sepsiszentgyörgyön látja vendégül a Sporting Club pitesti legényegét.

IAR—BRASSÓ KERÜLETI VÁLOGATOTT 3:0 (1:0)

A szerén délután mérsékelt érdeklődés mellett megtartott találkozó nem nyújtott különösebb látványosságot. Az IAR csapata ezúttal is főlényes játéktudással tett tanúságot. A mérkőzést Balindiu vezette.

Előmérkőzést játszottak: Metron ifjúsági—Scherg ifjúsági 4:3 (1:2).

majd verekedés támadt és ennekörán Ciobanu Gheorghe szíven szurta a vetést védő őtönáni gazdát. Ciobanun letartóztatták és a brassói ügyészségre szállították.

— GYERMEKET GAZOLT A GÉPKOCSI. A brassói Schiel-gyár előtt téren a 181-es rendszámú társasgépkocsi előtűtő Marchis Ioan 8 éves fiúcskát, súlyos állapotban a Marzescu-kórházba szállították.

— A MOSZKVAI FÖLDALATTI VASUT TELJESÍTMÉNYE. A világűr moszkvai földalatti vasút rohamosan fejlődik. Jelenleg naponta 1.960.000 ember utazik rajta, tehát kétszerannyi, mint a háború előtt. A vasúthalózatot még ebben az évben annyira bővítik, hogy azon évente 700 millió személyforgalmat lehessen lebonyolítani, tehát az eddigi évi forgalommal 32 millióval többet.

— BORZALMAS ROBBANÁS FIUMÉBAN. (Zágráb) — Fiumében tegnap borzalmas robbanás történt az ottani vasúti állomáson. Egy 20 tonna különböző löszert tartalmazó vonat ismeretlen okból felrobbant. A pályaudvar és környéke nagyon súlyosan megrongálódott, eddig 40 halottat találtak és több mint 100 súlyos sebesültet szállítottak a kórházakba.

— NAGYMERETŰ DOHÁNYÁR-EMELES ANGLIÁBAN. (London) Az angol aszónában napok óta folyik a vita a dohányármények árának nagyemertű emelése miatt. Az új költségvetésben ugyanis a brit kormány pénzügyminisztere nagy adót vetett ki a külföldről bevitt dohányra, hogy ezzel csökkentse a dollárinflációt, mivel Anglia mind nagyobb dollármennyiséggel rendelkezik. A dohány árának emelése miatt a kormány minden párt részéről támadások értek.

APRÓHÍRDETESEK

FOGLALKOZÁS

FÉNYBESZEDŐT azonnal alkalmaz a Magyar Népi Szövetség, Brassó, Mester-utca 18. 9729-1

JÓLFOZÓ mindenest keresek Bukarest részére, jól fizetek, utóbbi időt is. Jentikerni Hosner-nél, Brassó, Kapu-utca 59, II. emelet. 9735-1

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ hat darabból álló új vascsavarokkal anyezvő bakok. Gáspár Bert, Cernatu, 397. szám. 9723-a

VENNÉK sürgősen 100—125 cm²-es üzemképes motoroképpárt jó gumikkal Sepsiszentgyörgy, Lenin u. 9. (az üzletben). 9134

KERESKEDELEM-IPAR

VESZUNK készpénzt és bizományba régiségeket, kristályt, márkás porcellánt, perzsaábrányokat, könyveket és mindenféle értéktárgyat. Tempó, Brassó, str. Regele Mihai 26. 9533-b

BÉRELET

BUTOROZOTTISZOBÁT és türes lakást keresek. Lelepes, fizetek. Cím a kiadóban. 9151

INGATLAN

CSALÁDI házat Sepsiszentgyörgyön, 8—10 hold birtokkal, vagy birtok nélkül is megvételre keresek. Ajánlatokat: Sepsiszentgyörgy, Ölt-u. 25. szám (Cudor Vladimirescu) alá sürgősen írek. 9144

HÁZASSÁG

ÖT HOLD birtokkal, házzal, gyümölcsösrel rendelkező magyaremler felesegül venne egy százmót. Pórus Benjámin, Szatrazsja. 9133